

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2011. év március hó 22. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A rágalmazás vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által - jogi segítő útján - benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Debreceni Városi Bíróság 70.B.237/2006/49. számú, illetőleg a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 18.Bf.430/2009/10. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a terhelttel szemben a 4 rendbeli - egy esetben folytatólagosan elkövetett - rágalmazás vétsége /Btk. 179.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont/ miatt indult büntetőeljárást megszünteti.

Az elsőfokú eljárásban felmerült 72.300 (hetvenkettőezer-háromszáz) forint és másodfokú eljárásban felmerült 15.000 (tizenötezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli, a magánvádlók által előlegezett bűnügyi költség a magánvádlókat terheli.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 8.300 (nyolcezer-háromszáz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Debreceni Városi Bíróság a 2009. június 10-jén kelt és a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 18.Bf.430/2009/10. számú ítélete folytán 2010.

június 1-én jogerőre emelkedett 70.B.237/2006/49. számú ítéletével a terheltet 4 rendbeli - egy esetben folytatólagosan elkövetett - rágalmazás vétsége (Btk. 179.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés b) pont) miatt halmazati büntetésül 300 napi tétel, napi tételenként 140 forint összegű, összesen 42.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

Az indokolás rögzíti, hogy a magánvádlók a 2005. december 12-én kelt és Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalához 2005. december 13-án érkezett kérelmükben birtokvédelmet kértek a terhelttel szemben. E kérelmükben - egyebek mellett - jelezték, hogy a terhelt az ingatlan utcai ablakát „hirdetőoszlopnak” használja, s őket rossz színben tünteti fel a járókelők és a szomszédok előtt. Erről fényképfelvételeket is mellékeltek.

Az önkormányzat jegyzője, mint szabálysértési hatóság a 2006. január 19-én kelt átirattal 2006. január 30-án az iratokat a Debreceni Városi Bíróságnak küldte meg azzal, hogy a feljelentés tárgya a rágalmazás vétségének megállapítására alkalmas.

A bíróság felhívására a magánvádlók a 2006. szeptember 12-én kelt és a bíróságra 2006. szeptember 13-án érkezett feljelentés-kiegészítésben a terhelt felelősségre vonását kérték, mert „kb. 2 éve - a mai napig is -, folyamatosan rossz színben tünteti fel őket valótlan, sértő, rágalmazó kiírásaival”.

Az irányadó tényállás szerint a terhelt és a sértettek közös tulajdonát képezi az ingatlan. Ennek használata ügyében a terhelt és a sértettek között konfliktus alakult ki. 2001-2002. év óta haragos viszonyban vannak, sőt szabálysértési, polgári és büntetőeljárást is kezdeményeztek egymással szemben. Ez a rossz viszony az utcai szomszédok és ismerősök körében is köztudott volt.

A terhelt 2005. december elején két különböző alkalommal az ingatlan általa használt részén az utcafrontra néző 2 db kétszárnyas ablak ablakszárnyaira - azokat teljesen elfedve - papírfelületen nagy méretű, nyomtatott betűs, jól olvasható feliratokat helyezett el a következő szöveggel.

„Gratula! Eddig 2X cseréltettem le az utcai kapu zárját, A kapu mégis: Nyitva! Most: Pillanatragasztót tömtek bele, ez már igen! Így küzd Nemes céljáért egy hős férfi”.

„TTárs + Cs kattanja le! Rólam! Foglalkozzanak pl. egymással! Ha ez unalmas, dobják fel egyéb mulatsággal az életüket! Eszelősen rám fókuszálni beteges, de ez nem az én problémám!”

2006. szeptember elején a két ablakszárnyon a következő feliratok voltak olvashatók:

„Lezárta a vizem utcai csapját az örült megint! + megrongálta a gázórát is! És feljelentett ez a Hős! Bátor férfi/?/ + kitördeli az udvaromon a még megmaradt bokraimat is.”

„Keressenek már valami értelmes elfoglaltságot, szórakozást maguknak! 5. éve járnak ide óbégatni, az én életemet lesik, fotózzák, mocskolják, stb. foglalkozzanak egymással! Éljük a saját életüket! Ennyire élvezik az aljaskodást.”

A 2005 decemberében és 2006 szeptember elején kihelyezett feliratok mindegyike N.I. sértettre, a 2006. decemberében kihelyezett „TTárs”, valamint a 2006. szeptember elején kihelyezett „Keressenek már” szavakkal kezdődő feliratok pedig N.I.-né sértettre vonatkozóan tartalmaztak becsület csorbítására alkalmas tényállítást.

Az elsőfokú ítélet 9. oldala tartalmazza, hogy a sértettek – a törvényben írt 30 napon belül – 2005. december 12-én, illetve 2006. szeptember 12-én terjesztették elő a magánindítványukat.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416.§-a (1) bekezdésének a) és c) pontját megjelölve. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét oly mértékben nem teljesítette, hogy a másodfokú bíróságnak az elsőfokú ítéletét hatályon kívül kellett volna helyeznie. A terhelt bűnössége nem nyert bizonyítást, a cselekmény pedig a rágalmazás törvényi tényállását – az egyedi felismerhetőség hiányában – ki sem meríti, nem áll fenn a szándékosság sem. A feliratok kihelyezése méltányolható magánérdeknek tekinthető, a bíróság azonban a valóság bizonyítását elmulasztotta. Mindezek alapján az indítvány a terhelt felmentésére vagy az ügydöntő határozat hatályon kívül helyezésre irányult.

A felülvizsgálati indítvány – az abban foglaltakkal eltérő indokokból ugyan, de – alapos.

A Btk. 179.§-ában meghatározott rágalmazás vétségének elkövetője magánindítványra büntetendő, a vádat pedig – ha a törvény másképp nem rendelkezik – a sértett, mint magánvádoló képviseli (Be. 52.§ (1) bek.).

A magánindítvány a Be. 173. §-ának (1) bekezdése értelmében olyan feljelentés, amelyet – a Be.171.§-ának (1) bekezdésében foglaltakkal ellentétben – a Be. 173.§-ának (3) bekezdésében írt határidőn belül kizárólag a jogosult tehet meg, s amelynek tartalmaznia kell az előterjesztő azon nyilatkozatát, mely szerint az elkövető büntetőjogi felelősségre vonását kívánja.

A magánvádas eljárás megindításához szükséges feljelentés tartalmi kellékeit a Be. 497.§-ának (1) bekezdése tartalmazza akként, hogy a

feljelentésben elő kell adni, a feljelentő ki ellen, milyen cselekmény miatt és milyen bizonyítékok alapján kéri a büntetőeljárás lefolytatását. E tartalmi elemek azért lényegesek, mert - ha a személyes meghallgatáson a békítés eredménytelen - az eljárás tárgyalási szakaszában a vád alapját képezik.

A jelen ügyben a magánvádlók az önkormányzathoz 2005. december 13-án előterjesztett beadványukban nem büntetőeljárás lefolytatását, hanem kifejezetten birtokvédelmet kértek. Ebben - bár mellékesen utaltak az ablak „hirdetőtáblakénti” használatára is - nem jelölték meg, hogy melyek azok a tényállítások, amelyeket sérelmesnek tartanak, s azt sem, hogy azokat mikor észlelték.

A bírósághoz 2006. szeptember 13-án érkezett „feljelentés-kiegészítésben” - amely értelemszerűen a 2005. december 13-ai birtokvédelmi bejelentés kiegészítése - pedig a 2006. szeptember elejei cselekményről, annak konkrét részletezéséről nincs szó.

Mindebből a Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint az következik, hogy a magánvádlók sem a 2005. december elejei, sem a 2006. szeptember elejei cselekmény kapcsán nem terjesztettek elő joghatályos magánindítványt.

Minthogy a magánindítvány hiánya a Btk. 22. §-ának h) pontja értelmében büntethetőséget kizáró ok, a Be. 6.§-a (3) bekezdésének c) pontjára figyelemmel a Be. 332.§-a (1) bekezdésének b) pontja alapján a büntetőeljárást már az elsőfokú bíróságnak meg kellett volna szüntetnie, illetve - ennek hiányában - a Be. 373.§-a (1) bekezdésének I.b) pontját alkalmazva az elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróságnak kellett volna hatályon kívül helyeznie és az eljárást megszüntetnie.

Mivel tehát a kifejtettekből következően a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozat meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdésének I.b) pontjában írt szabály megsértésével került sor, a Legfelsőbb Bíróság - helyt adva a felülvizsgálati indítványnak - a Be. 428.§-ának (2) bekezdése alapján a megtámadott határozatokat hatályon kívül helyezte, s a terhelttel szemben rágalmazás vétsége miatt indult büntetőeljárást megszüntette.

A Legfelsőbb Bíróság végzése ellen a fellebbezést és a felülvizsgálatot a Be. 3.§-ának (4) bekezdése és 416.§-a (4) bekezdésének b) pontja zárja ki.

Budapest, 2011. március 22.

*Dr. Demeter Ferencné s.k. a tanács elnöke, Dr. Akác József s.k.
előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró.*

A kiadmány hiteléül:

írnok

MM